

Chůva pro dětské koutky (kód: 69-018-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Skupina oborů: Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání: Chůva dětí
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v zásadách prevence úrazů	3
Poskytování první pomoci dítěti/dětem	5
Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte	4
Orientace v postupech řešení různých situací v dětském kolektivu z pedagogicko-psychologického hlediska	4
Orientace ve vývojových etapách dítěte	4
Dodržování základních principů při práci chůvy pro dětské koutky	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 14.01.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v zásadách prevence úrazů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést zásady prevence úrazů v dětském koutku	Ústní ověření
b) Vysvětlit na konkrétním příkladu prevenci úrazů v dětském koutku (pád a dušení dítěte)	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Poskytování první pomoci dítěti/dětem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit rychle tři různé nenadálé situace ohrožující zdraví a život dítěte, určit druh, rozsah poranění či poškození, navrhnout způsoby řešení a předvést poskytnutí první pomoci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést rozhovor při volání na záchranný systém, vysvětlit a zdůvodnit postup	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést na resuscitačním modelu miminka a dítěte (juniora) správný postup při neodkladné resuscitaci dítěte v dané věkové kategorii	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit ukázkou individuálních a kolektivních aktivit tvořivých nebo pohybových nebo didaktických a vysvětlit jejich principy v souvislosti s hlídáním dětí v dětském koutku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit principy výběru vhodné hračky podle věku dítěte a uvést příklady	Ústní ověření
c) Předvést aktivitu výchovně-vzdělávací práce ve vztahu ke zvolené věkové kategorii dítěte	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v postupech řešení různých situací v dětském kolektivu z pedagogicko-psychologického hlediska

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možné způsoby chování dětí v dětském koutku	Ústní ověření
b) Popsat asertivní postupy při předcházení a eliminování nestandardních reakcí dítěte v dětském koutku	Ústní ověření
c) Popsat strategii při vytváření příznivých podmínek při práci s dětmi v dětském koutku	Ústní ověření
d) Popsat možné výchovné hranice při práci se skupinou v dětském koutku a vysvětlit principy motivace	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace ve vývojových etapách dítěte

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a charakterizovat vývojové etapy dítěte	Ústní ověření
b) Charakterizovat období separačního syndromu dítěte a uvést odpovídající postup k dítěti v tomto období	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Dodržování základních principů při práci chůvy pro dětské koutky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady správného chování chůvy při výkonu její práce	Ústní ověření
b) Charakterizovat základní principy hygieny a osobního vystupování se zaměřením na diskretnost a loajalitu při práci chůvy	Ústní ověření
c) Popsat organizaci práce v dětském koutku, např. systém evidence hlídaných dětí, administrativa, plánování aktivit	Ústní ověření
d) Orientovat se v pracovněprávních vztazích, které chůva může uplatnit v profesi chůva pro dětské koutky, a vymezit zodpovědnost při hlídání dětí v dětském koutku	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Uchazeč/uchazečka musí být bez logopedické vady.

Bližší pokyny k realizaci a zkoušce vybraných odborných kompetencí a kritérií hodnocení:

Poskytování první pomoci dítěti/dětem

Kritéria a), b), c) budou ověřena formou praktického řešení modelových situací, slovní popis a doplnění budou využity jen tam, kde není praktické předvedení možné. Uchazeč/uchazečka bude postupně řešit bez přípravy tři modelové situace (ze souboru minimálně 10 různých) s cílem zachránit dítěti život. Zadání bude co nejkonkrétnější, kde je to možné, autorizovaná osoba situaci nebude popisovat, ale předvede, nasimuluje. Jedná se např. o bezvědomí, epileptický záchvat, úrazy hlavy, popálení, opaření, tonutí, pády, zasažení elektrickým proudem, dušení, požití drobných předmětů, tonutí, zlomeniny a krvácení, otravy, poleptání, bodnutí hmyzem a alergické reakce, poranění domácím zvířetem, přehřátí. K předvedení řešení situace bude uchazeč/uchazečka využívat resuscitační model miminka nebo resuscitační model dítěte (juniora) a další zdravotnický materiál.

Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte

Kritérium a) autorizovaná osoba si připraví soubor minimálně 10 různých modelových situací, které budou zahrnovat různé věkové kategorie dítěte a různé počty dětí. Uchazeč/uchazečka si s využitím daných pomůcek (přírodniny, výtvarné potřeby, kostky, loutky, maňásek, knížky a loporela) předvede ukázkou tvořivé nebo pohybové individuální a kolektivní aktivity (uchazeč/uchazečka si vylosuje jedno zadání, kde bude uveden počet dětí, věk dětí). V každém zadání bude jedna tvořivá část a jedna pohybová část. Pomůcky si uchazeč/uchazečka vybere na místě.

Kritérium b) uchazeč/uchazečka předvede jednu řízenou aktivitu výchovně vzdělávací práci s dětmi v dětském koutku, podle svého uvážení. Vysvětlí výchovné cíle ve vztahu ke zvolené věkové kategorii dítěte a časovou dotaci.

Pravidla pro aplikaci ústního ověřování formou vylosovaných otázek

Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

Při každé zkoušce **musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu**. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí být splněny následující dvě podmínky:

- Pro celkový soubor otázek:

Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.

- Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče/uchazečky:

Každý uchazeč/uchazečka musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednu každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Pokud autorizovaná osoba nemá zároveň vzdělání požadované k výkonu lékařského nebo nelékařského zdravotnického povolání bez odborného dohledu, musí zajistit, aby byla při ověřování odborné způsobilosti Poskytování první pomoci dítěti/dětem přítomna osoba s tímto vzděláním, která není členem zkušební komise a má jen poradní hlas.

Lékařský zdravotnický pracovník musí mít odbornou způsobilost pro výkon povolání lékaře. Nelékařský zdravotnický pracovník musí mít odbornou způsobilost pro výkon povolání praktické sestry, nebo všeobecné (zdravotní) sestry, a/nebo dětské sestry, nebo zdravotnického záchranáře bez odborného dohledu nebo akreditovaný rekvalifikační kurz "Člen první pomoci". Lékařský i nelékařský zdravotnický pracovník musí splňovat alespoň 5 let výkonu praxe ve zdravotnictví.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu zaměřeném na pedagogiku předškolního věku, nebo speciální pedagogiku nebo vychovatelství, nebo musí splňovat požadavky podle § 6 odst. 1 písm. a), b), c) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- b) Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu se zaměřením na pedagogiku a zároveň střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání předškolní pedagogika.

a současně:

- alespoň 5 let odborné praxe v oblasti práce s dětmi ve věku od narození do zahájení povinné školní docházky v předškolním zařízení,
- nebo alespoň 5 let v rámci podnikatelské činnosti při zajišťování hlídání dětí v domácnosti,
- nebo alespoň 5 let praxe učitele praktického vyučování nebo odborných předmětů v oboru vzdělání zaměřeném na předškolní pedagogiku.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo práce a sociálních věcí, www.mpsv.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- vhodná místnost s prostorem pro vytvoření modelových situací, předvedení výchovných aktivit a pro vykonání ústní části zkoušky,
- aktuální didaktické pomůcky pro děti (kde bude minimálně 5 dětských knížek a leporel pro různé věkové kategorie, maňásek/loutka, stavebnice a další hračky či materiál, například přírodniny, předměty denní potřeby...),
- výtvarné potřeby,
- pomůcky pro nastavení modelové situace při poskytování první pomoci (např.: zásuvka s elektrospotřebičem, mobilní telefon s příslušenstvím),
- figurína dítěte určená k nácvičku a předvedení resuscitace,
- zdravotnický materiál nutný pro poskytnutí první pomoci.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro ostatní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Agentura Domestica

Agentura BIBO

Agentura Pohoda

Agentura Harmonie

1. centrum služeb pro domácnost